

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN–HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA–TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA–KNOWLEDGE DATABASE

VOIGT, Vilmos

La statue du commandeur / A parancsnok szobra

Ethnographia, 1986, 97. évf., 2–4. szám, 412–413. old.

Eredeti közlés /Original publication:

Ethnographia, 1986, 97. évf., 2–4. szám, 412–413. old.

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA–TUDÁS TÁR – 000.002.809

Dátum/Date: 2018. április / April

filename: voigt_1969_recPaulme

Ezt az információt közlésre előkészítette

/This information prepared for publication by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document:

VOIGT, Vilmos: La statue du commandeur / A parancsnok szobra, *AHU*

MATT, 2018, **pp. 1–4. old.**, No. 000.002.809, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Közönyvtárakban / In public libraries

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, könyvismertetés (Paulme, Denise: *La statue du commandeur*, 1984)

African studies in Hungary, book review (Paulme, Denise: *La statue du commandeur*, 1984)

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMEN-

TUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC
SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES,
COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian,
Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikanisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

LA STATUE DU COMMANDEUR

Paulme, Denise: *La statue du commandeur*, 1984, Paris, Le Sycomore, 340 old. + 9 fotó

VOIGT, Vilmos

Ethnographia, 1986, 97. évf., 2-4. szám, 412–413. old.

A kötet alcíme szerint etnológiai esszékét olvashatunk a *Les hommes et leurs signes* c. sorozat keretében. Négy fejezetben 11 írás következik, többségüket már valahol közölte a szerző, itt mégis, együttesben új fénybe kerültek. Minthogy a kiváló francia afrikanista-asszony elsősorban szövegfolklorista és mesekutató (e téren legfontosabb műve a *La Mère dévorante: essai sur la morphologie des contes africaines*. Paris, 1976), e kötetének is legtöbb tanulmánya mesék és mítoszok elemzését adja, még akkor is, ha szokásokkal foglalkozik, igen gyakran ezek szövegeit elemzi, mutatja be.

A mesei csaló (imposztor), a mesetípus és -motívum, a mesélő, a mítosz és a mese közötti átmenet kérdései érdeklik. Tematikusan az afrikai Hamupipőke (Cendrillon) történet, legkivált pedig a Don Juanból ismert kővendég elbeszélés (ez a kötet címadó tanulmánya) talán a legérdekesebbek.

Évkezdő jóslási szokások, szinkrétisztikus vallási mozgalmak is kapnak egy-egy dolgozatot. Úgy látszik, lényegében nem dolgozta át Paulme az első kiadás óta előkerült adatok alapján dolgozatait.

Ezért szeretném megjegyezni, hogy az első publikálás (1958) óta a kővendég-témának több monográfiája is megjelent. Ezek közül

Leander Petzoldt: *Der Tote als Gast, Volkssage und Exempel*, Helsinki, 1968. (FFC 200) a legfontosabb.

Jó bibliográfia található A. E. Singer: *A Bibliography of Don Juan, Themes, Versions and Criticism*, Morgantown, 1954. művében.

Elisabeth Frenzel két lexikona közül nemcsak a *Stoffe der Weltliteratur* (Stuttgart, 1962. 131–136. old., „Don Juan” szócikk), hanem általánosabb értelemben a *Motive der Weltliteratur* (Stuttgart,

1980. 2. kiadás, 720–737. old., „Verführer und verführte” szócikk) is tárgyalja e témakört.

Folklorisztikailag értékeli ezt az *Enzyklopädie des Märchens* (Band 3., Lieferung 2–3, Berlin – New York, 1980, Sp. 755–759. „Don Juan” címszó), nem túl részletesen.

Minthogy mindezekből hiányzik, és Paulme sem idézi, megemlítem, hogy Otto Rank klasszikus munkája franciául is olvasható: *Don Juan et le double*, Paris, 1973. (Az eredeti 1922-ben készült, és a „Doppelgänger”-téma folytatásának szánta a szerző.)

Mindenki számára azért fontos művek Paulme egyes tanulmányai és e kötete is, mivel higgadt, elemző módon ismeretlen, új anyagot tárgyal. Noha nem szenvedélye az európai antikvitás afrikai adatokkal feltöltése, szinte minden dolgozata ilyen összefüggésekre is vall. Egy szóval, egy klasszikus kutató klasszikus tanulmánygyűjteménye.

Minthogy továbbra is sok fontos írása lappang még folyóiratokban, ezek közlése is célszerű volna, annál inkább, mivel e dolgozatokat nem mindenki ismeri mind, és együtt mindig többet adnak: az afrikai világba engednek bepillantást.